

NEMZETSTRATÉGIAI KUTATÓINTÉZET

A TÖBBSÉGÉBEN MAGYARLAKTA TELEPÜLÉSTERÜLETEK FÖLDRAJZA

A Kárpát-medencei magyar tömbös településterületek társadalmi-
gazdasági helyzetének elemzése

6. fejezet: Az egyes tömbök leírása

Drávaszög tömb

Nemzetstratégiai Kutatóintézet

Budapest, 2024

Jelen dokumentum A TÖBBSÉGÉBEN MAGYARLAKTA TELEPÜLÉSTERÜLETEK
FÖLDRAJZA – A Kárpát-medencei magyar tömbös településterületek társadalmi-
gazdasági helyzetének elemzése
című kutatás eredményeit összefoglaló jelentés 6. fejezetének része

Kiadja a Nemzetstratégiai Kutatóintézet

Felelős kiadó: Szász Jenő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke

Minden jog fenntartva ©
A kutatásban közreműködő személyek ©

Kutatásvezető: Péti Márton

Szerkesztette: Péti Márton, Borbély Mátyás, Szász Jenő

Írta: Péti Márton, Borbély Mátyás, Mozga Gábor, Szász Jenő

A 6. fejezet elkészítésében közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Nagy Szabolcs,
Megyesi Zoltán, Mozga Gábor, Szabó Balázs

Szöveggondozásban közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Mozga Gábor,
Borbándi Erik, Gáspár Milán

Ábrászerkesztésben közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Lovász Gergely,
Szabó Balázs

Táblázatszerkesztésben közreműködött: Péti Márton, Borbély Mátyás, Lovász Gergely

ISBN 978-615-5639-53-1

Tartalom

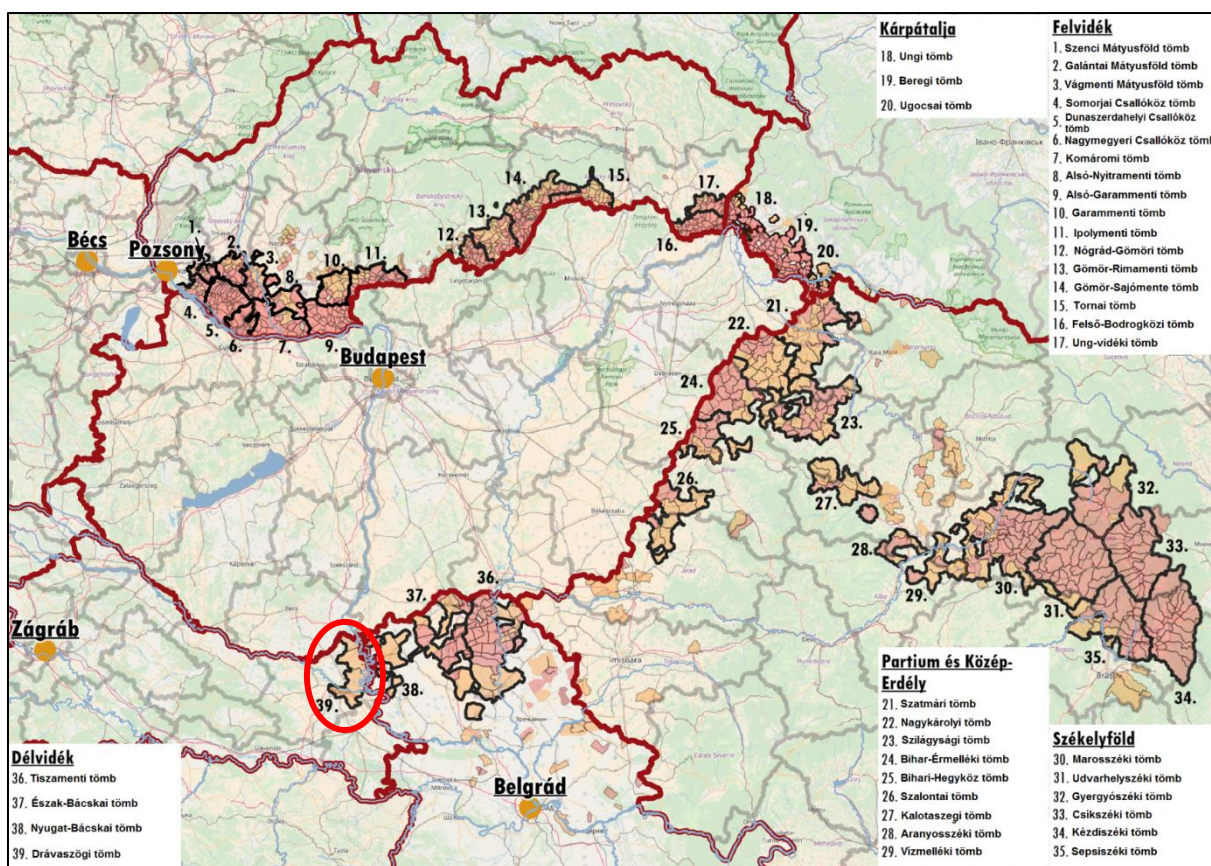
1.	A térség főbb jellemzői.....	4
1.1	Elhelyezkedés	4
1.2	A térség települései.....	6

1. A térség főbb jellemzői

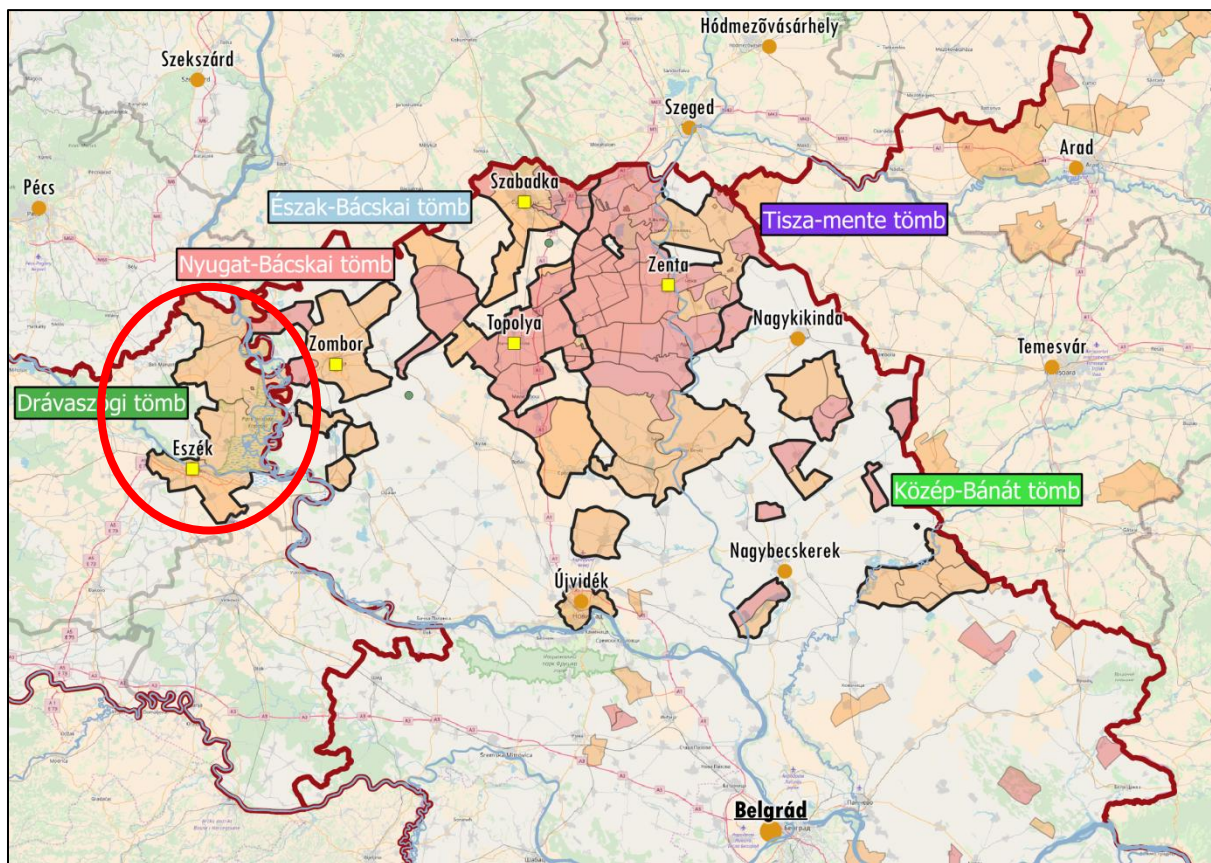
1.1 Elhelyezkedés

A Drávaszög tömb a Délvidék egyik legkisebb, kutatás során lehatárolt egysége, amely a Duna és a Dráva folyók által közrefogott síkvidéken terül el. Drávaszög természetes határait az említett két folyó adja. Előbbi a Vajdaságtól, míg utóbbi Szlavónia területeitől határolja el. Északi irányban természetes határvonal nélkül a magyar–horvát államhatárig terjed. A Drávaszögi tömb meghatározásakor a térség kilenc községéből három került lehatárolásra, amelyekben a magyarság nincs ugyan többségben, azonban jelentősebb arányban jelen van. A tömb természetföldrajzi (Duna általi elválasztottság), valamint társadalom-földrajzi (mesterséges állami és közigazgatási elkülönítés) jellemzői alapján külön került lehatárolásra, azonban a térség szervesen kapcsolódik a Nyugat-Bácska tömbhöz.

1. ábra: A tömb földrajzi elhelyezkedése a Kárpát-medencében

Az adatok forrása: A szomszédos országok statisztikai hivatalai

2. ábra: A tömb földrajzi elhelyezkedése a Vajdaságban

Az adatok forrása: Horvát Statisztikai Hivatal

1.2 A térség települései

A tárgyalt tömb a többi tömbtől eltérően község szinten került lehatárolásra. A három tömbalkotó közigazgatási körzet Darázs, Belye és Hercegszöllős körzete. Központi, illetve magyar többségű körzet nem képezi részét a tömbnek, így mindhárom körzet puffernek minősül.

3. ábra: A tömb településeinek földrajzi elhelyezkedése

Piros: 50% feletti, narancssárga: 10% és 50% közötti magyarságaránnyal rendelkező települések

Az adatok forrása: 2011-es horvátországi népszámlálási adatok

39. Drávaszög tömb				
Magyar név	Szerb név	Teljes népesség száma (fő)	Magyar népesség száma (fő)	Magyar népesség aránya (%)
Központi település				
Eszék	Osijek	84 104	834	0,99
Magyar többségű települések				
Sepse	Kotlina	288	259	89,93
Csúza	Suza	567	453	79,89
Vörösmart	Zmajevac	853	546	64,01
Laskó	Lug	764	565	73,95
Várdaróc	Vardarac	630	421	66,83
Kopács	Kopačevo	559	392	70,13
Jelentős (10–50%) magyar lakosságarányú települések				
Darázs	Draž	505	98	19,41
Hercegmárok	Gajić	294	41	13,95
Kiskőszeg	Batina	879	439	49,94
Kő	Kamenac	166	58	34,94
Karancs	Karanac	926	186	20,09
Hercegszöllős	Kneževi Vinogradi	1 657	268	16,17
Összesen		92 192	4 560	4,95

1. táblázat: A tömb településeinek főbb jellemzői

Az adatok forrása: Horvát Statisztikai Hivatal

A terület mezőgazdasági termeléshez kedvező feltételei és folyami átkelői révén már a római időkben is sűrűn lakott volt, amely a történelem során, a honfoglalás óta, jelentős magyar népességgel bírt. A Drávaszög térségben a 15–16. századtól indult meg a horvát és szerb népesség letelepedése. A törökön kiűzése után a területen élő szerbek és horvátok száma növekedett az újonnan betelepülőkkel, majd a 19. század második felében a magyarok száma is jelentősen megnőtt. A 20. század közepe óta abszolút többségben a délszláv népesség van, a magyarság pedig folyamatosan csökken. A három lehatárolt községben a magyarok aránya az átlagos értéken felüli, Hercegszöllősön a horvát népességgel azonos arányú (38%), Darázs községben a népesség egynegyede, míg Bellye községben közel harmada. Felekezeti hovatartozás alapján, a területen legnagyobb arányban római katolikus vallásúak laknak, de ortodox és református közösség is él itt.

A térség gazdaságát elsősorban a mezőgazdasági termelés, állattenyésztés és a turizmus adja. Hercegszőlősön a szántóföldi növénytermesztés, valamint a szőlő- és gyümölcstermesztés meghatározó, ahol a nagyobb vállalkozások mellett a családi vállalkozások is jelentős arányt képviselnek a termelésben. A szőlőtermesztéshez kapcsolódóan nagy hagyományokra nyúlik vissza a térség borászata, aminek jelentős turisztikai szerepe van – a jó vadász- és horgászterületek mellett – a borutak és löszbe vájt pincesorok révén. A község részét képező Vörösmarton működik a Baranyai Júlia Múzeum, ami a magyar és horvát nép közös kulturális örökségét mutatja be. Bellye községben is a falusi turizmus a legmeghatározóbb a mezőgazdaság mellett. Egyik jelentősebb nevezetesség a térségben Savoyai Jenő 18. századi vadászkastélya Bellyén. A térség kedvező fekvését Eszék és az észak felé irányuló főbb útvonalak közelsége adja.